

lsm
limburg sterk merk
S *tichting openbaar nut*

VOORWOORD

U vindt hier het verslag over de activiteiten van de stichting van openbaar nut Limburg Sterk Merk tijdens het 14de boekjaar en de jaarrekening 2022, afgesloten op 31 december 2022.

Op 7 maart 2008 besliste de Vlaamse Regering om de niet-rendementsgebonden middelen van de LRM nv en de aandelen van LRM in Lisom over te hevelen naar de provincie Limburg.

De provincieraad besliste op 16 mei 2008 hiervoor een opvangstructuur op te richten, nl. de stichting van openbaar nut Limburg Sterk Merk (afgekort LSM).

De structuren van LSM bestaan uit een Raad van Bestuur, een Directiecomité, een intern Auditcomité, een commissaris-revisor en een Projectenloket.

Statutair heeft LSM tot taak de economische, maatschappelijke en culturele ontwikkeling van Limburg te bevorderen. LSM geeft bijzondere aandacht aan projecten met een strategisch en provinciaal karakter die een hefboom vormen voor de provincie Limburg inzake tewerkstelling, mobiliteit, wonen, onderwijs, milieu, gezondheidsvoorzieningen, toerisme en culturele aangelegenheden.

De begeleiding en opvolging van deze projecten gebeurt via het LSM-secretariaat. Voor elk van de projecten stelt LSM een aanvraagdossier op dat beantwoordt aan de LSM-projectcriteria en dat onderdeel uitmaakt van een overeenkomst af te sluiten tussen LSM en de projectpromotor.

Medio 2022 mocht opnieuw een volwaardig dividend van 10 000 000 euro ontvangen worden zodat LSM meer nog dan de afgelopen jaren verder kan inzetten op unieke, vernieuwende en strategische projecten in Limburg. In tal van projecten werden afgelopen jaar belangrijke stappen gezet.

Met het project Talent Mining Inrichting HBO5-opleidingen en infrastructuur hebben de hogeschool UCLL en LSM de handen in elkaar geslagen om meer studenten naar de praktijkgerichte graduaatsopleidingen te halen, die richtingen ook te versterken en de infrastructuur een fikse boost te geven. Voor dit project werd 4 000 000 euro LSM-middelen voorzien.

Voor het project 'Belevingscentrum biodiversiteit' van gemeente Zutendaal/vzw Lieteberg werd 1 000 000 euro voorzien, evenals voor het nieuwe concept in S-vorm van de fiets- en wandelverbinding over de grote plas in Terhills van NV Terhills. Voor het Loonse Fruitstation te Borgloon als onderdeel van het Fruitspoor werd een bedrag van 3 286 211 euro gereserveerd.

Tevens werd een overeenkomst afgesloten voor de realisatie van het Poortgebouw als onderdeel van de Health Campus te Diepenbeek voor een bedrag van 2 500 000 euro.

Een uitgebreide rapportage over de activiteiten van de Raad van Bestuur, het Directiecomité, het interne Auditcomité en over de voortgang van de diverse projecten treft u verderop in dit activiteitenverslag aan.

Samen met de Limburgse beleidsverantwoordelijken van Limburg een topregio maken, blijft de ambitie van de stichting Limburg Sterk Merk.

Tom Vandeput
voorzitter Raad van Bestuur

Jos Lantmeeters
gouverneur-voorzitter Directiecomité

1 DE PROTOCOLOVEREENKOMST VLAAMS GEWEST – PROVINCIE LIMBURG

DE MIDDELEN

Het decreet van 23 mei 2008 houdende de bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008 heeft in hoofdstuk 4, art. 11 en 12, de hertekening van de structuur van de LRM-groep en de daarbij behorende middelen bestemd.

Artikel 11 bepaalt "Er worden fondsen van 177,52 miljoen euro van de nv Limburgse Reconvertiemaatschappij hierna "LRM" genoemd overgedragen naar de provincie Limburg".

Voor de besteding van deze middelen ondertekenden op 9 juni 2008 de provincie Limburg en het Vlaamse Gewest, de protocolovereenkomst waarbij nominatief te steunen projecten werden opgesomd.

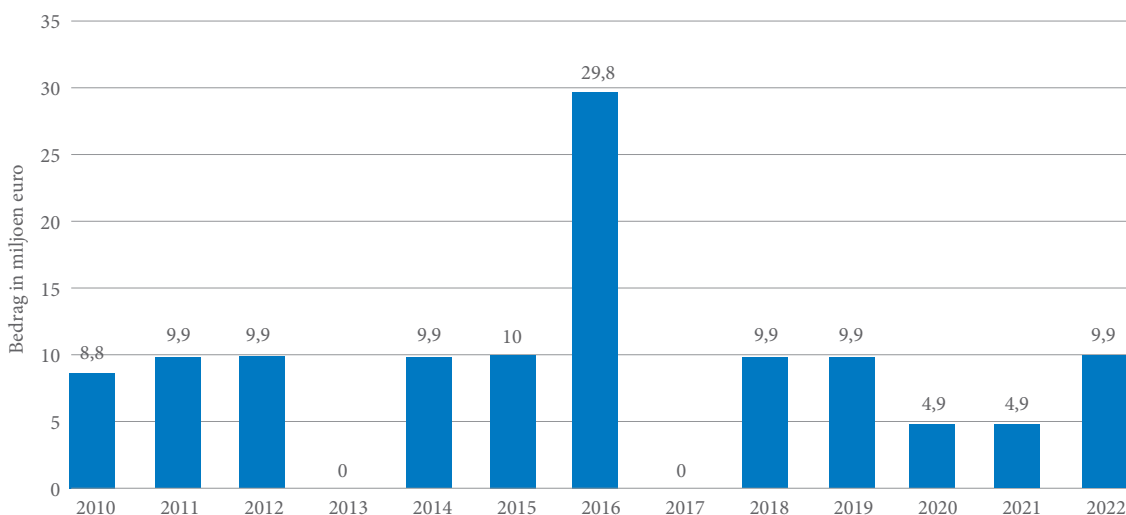
Wat de toekomstige middelen betreft, bepaalt artikel 12 dat "Voor zover de bevoegde organen van de LRM beslissen over te gaan tot een winstuitkering, wordt het bedrag dat toekomt aan het Vlaamse Gewest overgedragen aan de provincie Limburg.

Indien het tot een valorisatie komt van de LRM of één van haar dochters of bedrijfsunits zal de opbrengst hiervan die toekomt aan het Vlaamse Gewest exclusief voorbehouden worden voor grote maatschappelijke uitdagingen die zich aandienen in de provincie Limburg".

Op 19 januari 2018 besliste de Vlaamse Regering een addendum aan de protocol-overeenkomst op te stellen en de duurtijd te verlengen tot 30 september 2025.

Per 2022-12-31 maakte de Vlaamse Regering aanvullend op de protocolovereenkomst een bedrag van 117,9 miljoen euro aan LRM-dividenden over aan LSM, inclusief 9 999 995 euro¹ dividend 2021 (ontvangen op 19 juli 2022).

Figuur: ontvangen LRM-dividenden na protocolovereenkomst

Ook in 2022 heeft de Vlaamse Regering de afgesproken engagementen uitgevoerd. Wij danken hiervoor uitdrukkelijk voorzitters Hugo Leroi en Marc Maesen, de Raad van Bestuur en het management van LRM.

Bijzondere dank aan Jo Brouns, Hilde Crevits, Philippe Muylers, Ingrid Lieten en Dirk Van Mechelen, voormalig ministers LRM. Hun steun en deze van de andere Limburgse ministers Lydia Peeters, Wouter Beke, Zuhal

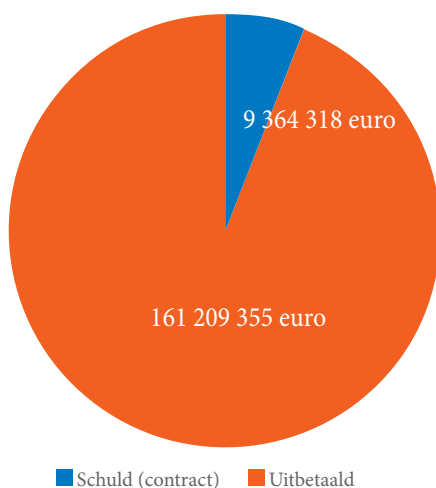
¹ De samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en LRM bepaalt dat de algemene vergadering van LRM ernaar streeft om jaarlijks een dividend van minstens 10 miljoen euro uit te keren (op voorwaarde dat de beschikbare gereserveerde winst niet daalt onder de 144 miljoen euro).

Demir, Jo Vandeurzen, Veerle Heeren en Marino Keulen, gaven LSM in de loop der jaren de nodige beleidsruimte en middelen om maatschappelijke projecten voor Limburg succesvol te realiseren.

In de periode 2008-2022 ondersteunde LSM een 350-tal projecten voor een totaalbedrag van ca. 328 miljoen euro.

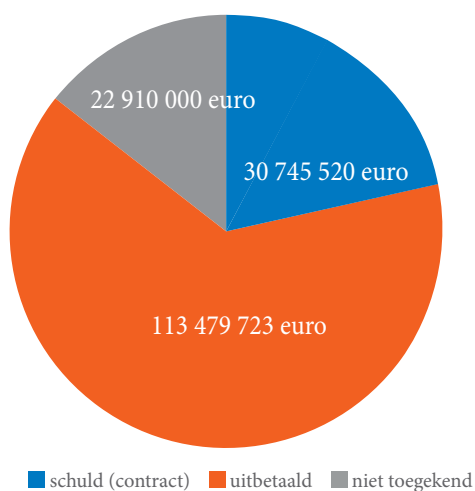
Op 2022-12-31 is 100 % van de protocolprojecten in overeenkomst genomen, voor een bedrag van 174,2 miljoen euro, 92,5 % is uitbetaald.

Figuur: middelen protocolprojecten op 2022-12-31

Op 2022-12-31 is voor de themaprojecten intussen een bedrag van 154 miljoen euro in overeenkomst genomen. Hiervan werd 113,4 miljoen euro uitbetaald. Daarenboven zijn er engagements in provisie (22,9 miljoen euro) met een einddatum voor het indienen van een sluitend financierings- en exploitatieplan en/of een startbewijs.

Figuur: middelen themaprojecten op 2022-12-31

2 BELEIDSVISIE EN ACCENTEN 2019-2025

2.1 HET STRATEGISCH KADER 2019-2025 - AMBITIE OM VOORSPRONG TE NEMEN (OKTOBER 2019)

De protocolovereenkomst bepaalt bij het begin van elke nieuwe provinciale bestuursperiode in overleg met de Vlaamse Regering de opmaak van een strategisch kader op basis waarvan de ondersteuning van nieuwe niet-rendementsgebonden bovenlokale hefboomprojecten kan gebeuren, alsook een tweejaarlijkse actualisatie.

Het strategisch kader 2019-2025, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 12 juni 2019, werd aan minister-president Jan Jambon van de Vlaamse Regering bezorgd op 29 oktober 2019. Medio 2021 moet bijgevolg een actualisatie van dit kader worden voorbereid.

In het kader worden de volgende accenten onderscheiden.

- 1) Limburg als Kosmopool voor Talent
- 2) Spoor van dynamiek en attracties in het ritme van de regio's
- 3) Identiteit Limburg op de kaart
- 4) Creatief wonen, een heel leven lang ruimte
- 5) De race van de fiets
- 6) Schreeuw om de planeet

Extract uit het strategisch kader van oktober 2019

“Limburg heeft de voorbije jaren een onmiskenbare inhaalbeweging gemaakt op economisch vlak. Voor het eerst vertrekt Limburg actueel met gunstige cijfers, die af en toe al flirten met de Vlaamse gemiddelden. Met doordachte initiatieven is Limburg erin geslaagd de krachten te bundelen, de economische klappen te boven te komen en de andere provincies bij te benen.

Door met hetzelfde ambitieniveau, dezelfde bereidheid tot samenwerking en dezelfde ijver en daadkracht op de ingezette weg verder te gaan, blijven er kansen gecreëerd worden voor Limburg. De positieve vertrekpositie biedt vandaag een opportuniteit om vanuit een globale bovenlokale Limburgse visie met alle betrokken actoren en hier en daar ambitieus, maar realistisch, een ontluikende voorsprong te durven nemen.

In deze legislatuur neemt LSM zich voor nieuwe doorbraken te blijven realiseren en bestaande ambities te blijven versterken en versnellen, met een bijzondere focus op projecten met een uniek strategisch karakter.

De interactie tussen het optimaal inzetten en laten schitteren van talent en de economische ontwikkeling van de regio vormt de belangrijkste strategische lijn voor de komende periode en doorweeft zes thema's: talent; economische dynamiek; (fiets)mobiliteit; ruimte voor wonen, leven en werken; klimaat; en identiteit. Zo wil LSM blijven inzetten op Limburg als boeiende en inspirerende regio voor top(tech)talent, barstend van mogelijkheden en opportuniteiten.

De groei van de incubatoren, de uitbreiding van het onderwijs/onderzoeksaanbod en een internationale school, verdere professionalisering van de zorg in ziekenhuizen, samenwerkingsverbanden en structurele glo-

bale samenwerkingsvormen kunnen voor Limburg attractieve polen met toptalenten en topresultaten vormen. Met karakter en belevingsaanbod kan een regio (buitenlands) talent charmeren.

Maatschappelijke indicatoren zoals kansarmoede, maar ook onderwijsniveau, risico-schoolloopbanen en tewerkstellingskansen (met opmerkelijke cijfers in bepaalde regio's zoals de mijngebieden) kunnen bijzondere aandacht krijgen. Elk talent moet de kans krijgen te schitteren!

Blijven impulsen geven aan de economische dynamiek van Limburg via hefboomprojecten op het ritme van elke (sub)regio is voor LSM in de komende periode een strategische doelstelling.

De volgende strategische optie ligt bij de fiets en het versterken van het openbaar vervoer als antwoord op het mobiliteitsvraagstuk. Het consequent blijven uitbouwen van Limburg tot toeristische (eerste) keuze voor fietsers, dagtoeristen en meerdaagse vakanties met aandacht voor uniciteit en avontuur heeft nog steeds veel potentieel. Voor dit alles heeft Limburg nood aan ruimte voor wonen, werken, leven, groeien met innovatieve, creatieve en verrassende insteken. In een tijdperk waar de klimaatopwarming bijna letterlijk voel- en zichtbaar is, zullen de klimaatbekommernissen en de duurzaamheidsgedachte iedere beslissing doorweven. Limburg kan het zich niet veroorloven om niet optimaal te streven naar klimaatneutraliteit en klimaatadaptatie.”

2.2 DE ACTUALISATIE VAN HET STRATEGISCH KADER 2019-2025: WEER OPVEREN, VASTBERADEN EN MET NOG MEER AMBITIE

Op 30 november 2021 werd de actualisatie van het strategisch kader goedgekeurd door het LSM-Directiecomité. De Raad van Bestuur hechtte haar goedkeuring op 13 december 2021, waarna het document werd overgemaakt aan de Vlaamse Regering.

LSM wil Limburg - postcorona - toekomstbestendig en met nog meer ambitie weer helpen opveren. Het versterken en vernieuwen van de economie en het verder ontwikkelen van de regio, blijft hierbij een essentiële opdracht voor LSM. Daarom wil LSM maximaal inzetten op het menselijk kapitaal als motor van kunde en kennis, de Limburgers zelf, en het optimaal streven naar de meest gunstige randvoorwaarden voor de ontwikkeling van:

- Talentvolle digitale Limburgers
- Weerbare Limburgers
- Gastvrije Limburgers

maar vooral...

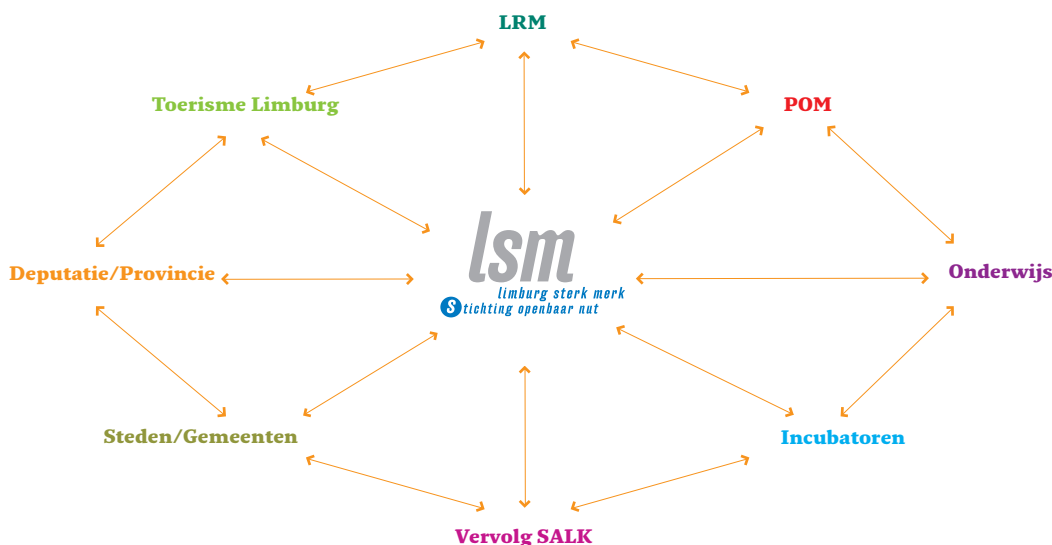
- Gelukkige en energieke Limburgers

Aan de Vlaamse Regering wordt – als referentieaandeelhouder van nv LRM - een maximale ondersteuning gevraagd voor het luik van de financiering waar LSM zelf geen vat op heeft, maar dat cruciaal is voor de optimale uitwerking van de actualisatie van het strategisch kader, m.n. het streven naar de uitkering door LRM van een jaarlijks dividend van minstens 10 miljoen euro.

Hierdoor krijgt LSM opnieuw de nodige beleidsruimte en middelen om ook in de toekomst belangrijke strategische maatschappelijke hefboomprojecten voor Limburg succesvol te blijven realiseren.

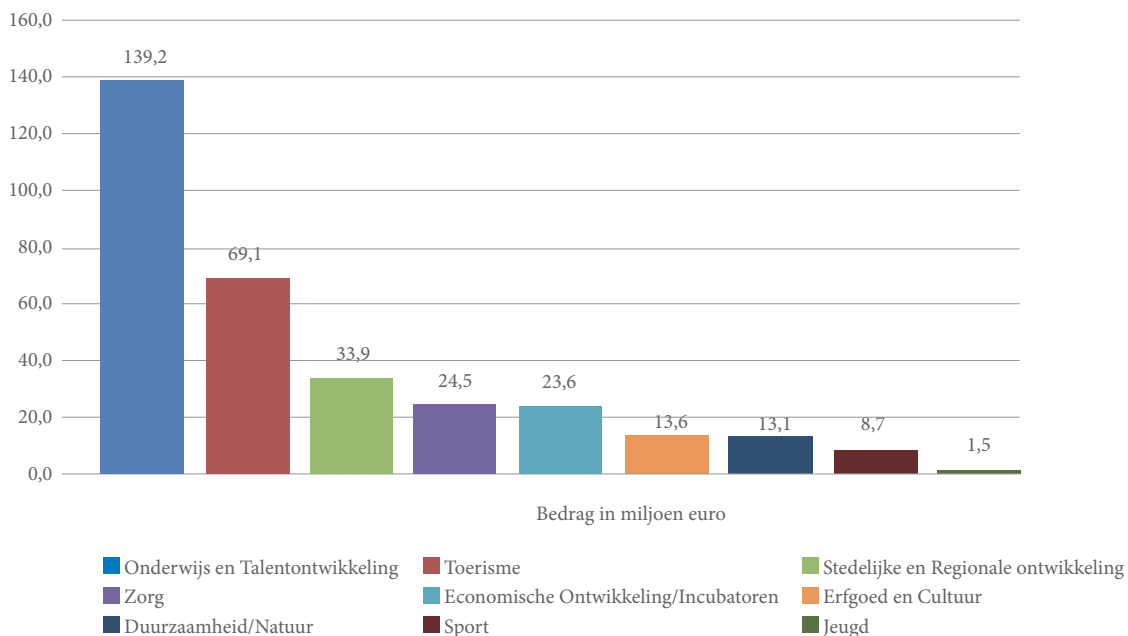
2.3 FINANCIERINGSDOMEINEN EN ORIËTERING OP STREEKMOTOREN

LSM blijft zich als financier m.n. op de koers van de streekmotoren oriënteren om samen – en dus met meer draagkracht en met een gezamenlijke doelstelling - de economische en maatschappelijke ontwikkeling van Limburg mee te blijven trekken.

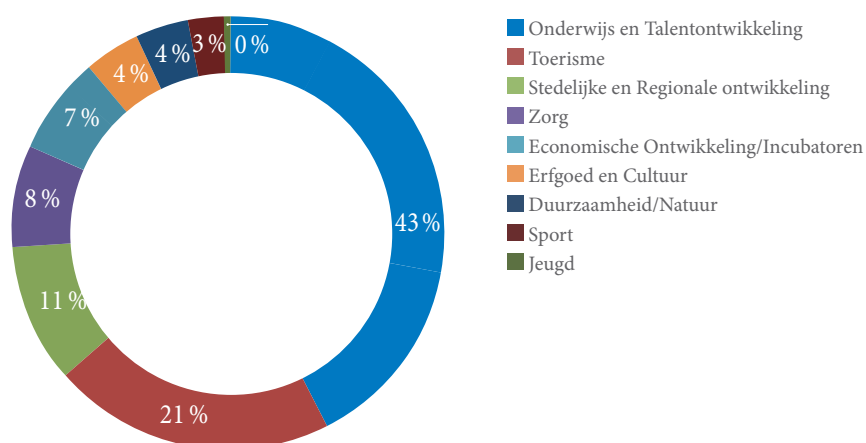
De belangrijkste domeinen die middelen van LSM ontvangen zijn: Onderwijs en Talentontwikkeling, Toerisme, Stedelijke en Regionale Ontwikkeling, Zorg, Economische Ontwikkeling/Incubatoren, Erfgoed en Cultuur, Duurzaamheid/Natuur, Sport en Jeugd².

Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in miljoen euro)

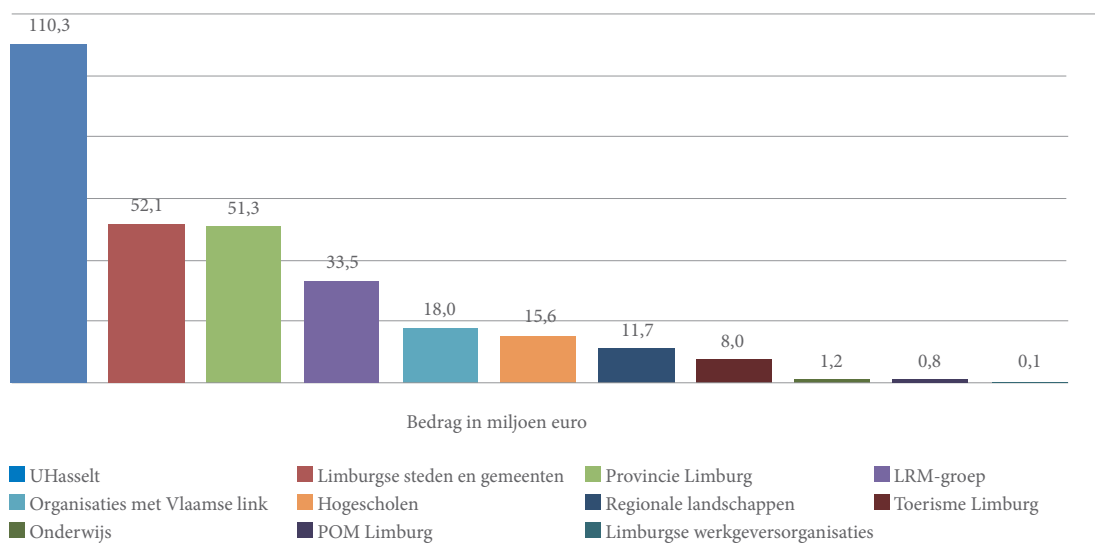
² Sinds 1 januari 2018 behoren de zogenaamde persoonsgebonden bevoegdheden als jeugd, cultuur, sport en welzijn niet meer tot de provinciale bevoegdheden.

Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in %)

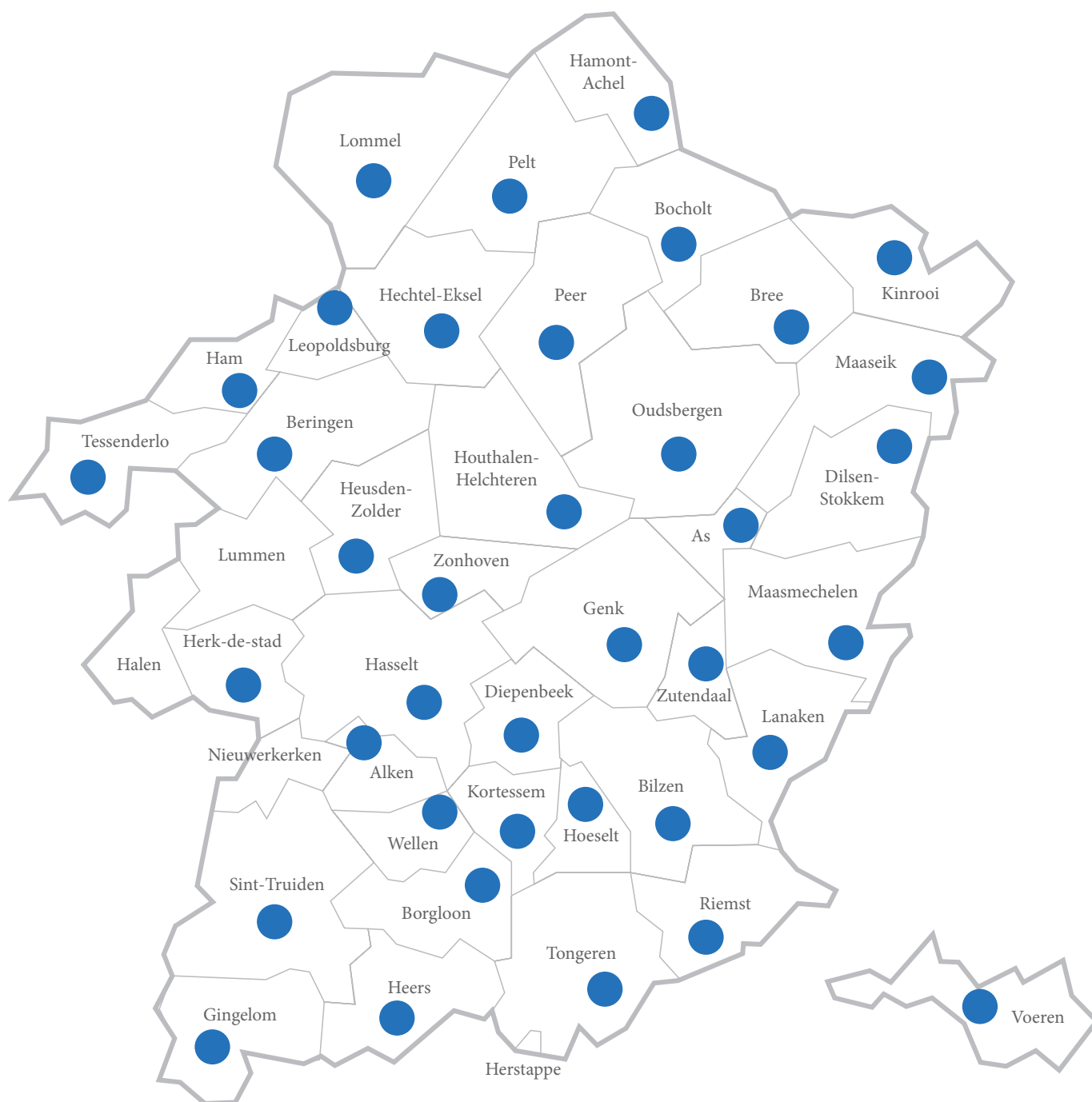
De belangrijkste streekmotoren die sinds de oprichting LSM-middelen (hebben) ontvangen zijn de UHasselt, de provincie Limburg, de Limburgse steden en gemeenten, organisaties/projecten van (of met een link naar) de LRM-groep, organisaties/projecten met een directe link naar Vlaanderen, de Limburgse hogescholen, de regionale landschappen, het Limburgse onderwijs (kleuter-, lager- en middelbaar onderwijs), Toerisme Limburg en POM Limburg.

Figuur: streekmotoren

Qua geografische spreiding bereikt de LSM-financiering op basis van de ingediende en gefinancierde subsidieaanvragen ongeveer alle gemeenten van de provincie Limburg.

Figuur: geografische spreiding ingediende en gefinancierde projectaanvragen

2.4 ENGAGEMENTEN & NIEUWE PROJECTAANVRAGEN

ENGAGEMENTEN

Het LSM-Directiecomité keurde engagementen goed voor 22,9 miljoen euro. Met deze noodzakelijke ambitieuze projecten wil Limburg o.m. op toeristisch, economisch en educatief vlak een voorzichtige voor-sprong nemen en daarom werd reeds een voorafname gedaan op de nog toekomstige dividenden.

Het betreft de volgende projecten:

- Kolenspoor, hefboom voor streekontwikkeling (1 miljoen euro) - Ontwikkelen van de fietssnelweg Kolenspoor tot een toptraject voor duurzame fietsmobiliteit met o.a. de creatie van een nieuwe toeristische attractie (De Waterbar) langs het kolenspoor in Houthalen-Helchteren. Overeenkomst in uitvoering (4 miljoen euro).
- Fiets- en wandelverbinding over de grote plas in Terhills (1 miljoen euro) - Een drijvende fiets- en wandelbrug die op de Terhills-site de voet van de lange terril met de voet van de dubbele terril verbindt en deel uitmaakt van het Limburgse fietsroutenetwerk. 500 000 euro uit toekomstige dividenden vereist.
- Logistieke Campus (2,5 miljoen euro) – Realisatie van een logistieke campus met een logistiek experience en training center, een incubator, “shared facilities” zoals polyvalente zalen en catering, kantoren voor het coördinatiecentrum, ... in een iconische architectuur en complementair met Log!Ville.
- Health Campus (2,5 miljoen euro) - Realisatie van een Health Research Campus waar onderzoek, innovatie, ondernemerschap, talentontwikkeling in een permanente wisselwerking zorgen voor een hefboom in de ontwikkeling van zorginnovatie. Overeenkomst in uitvoering (2023).
- Fruitspoor, hefboom voor streekontwikkeling (5 miljoen euro) – De ontwikkeling van één herkenbare topbelevingsroute in Haspengouw die landschapsbeleving, erfgoedbeleving, natuurbeleving, duurzame mobiliteit en opportuniteiten voor de lokale economie beoogt. Voor het Loonse Fruitstation wordt 3,2 miljoen euro voorzien (2023).
- Limbrug, dé iconische verbinding met de vrijetijdseconomie in de Euregio (3,1 miljoen euro) – Studie en realisatie van een iconische fiets- en wandelbrug over de Maas als cruciale schakel voor recreatief fietsverkeer in de Euregio in een netwerk van hotspots inzake fietsbeleving (Fietsen door het Water, Fietsen door de Bomen, Fietsen door de Heide ...). 600 000 euro uit toekomstige dividenden vereist.
- Campusontwikkeling Noord Limburg (1,9 miljoen euro) - Het project wenst de economische troeven van Noord-Limburg maximaal uit te spelen door in te zetten op vier strategische projecten (Campus Noord, Kristalcampus, Researchcenter voor Kunststoffen, Digitale Noord-Zuid verbinding).
- Wildwaterbaan Hasselt (1,5 miljoen euro) - Het project betreft de bouw van een configureerbare, artificiële Olympische wildwaterbaan.
- Biodiversiteitscentrum Lieteberg (1 miljoen euro) - Het project wenst het huidige bezoekersgebouw verder te ontwikkelen tot een volwaardig belevingscentrum voor biodiversiteit. Streefdoel is een groei van de huidige 130 000 à 150 000 bezoekers naar het niveau van 200 000 per jaar via seizoensverbreding.
- Voor de enveloppe diverse maatschappelijke, sociale en milieuprojecten is nog 3,4 miljoen voorzien waarvan 2 miljoen euro uit toekomstige dividenden vereist.

NIEUWE PROJECTAANVRAGEN

LSM heeft diverse projectaanvragen ontvangen voor belangrijke projectnaden in Limburg die passen binnen de strategische visie. Op deze vragen kan LSM momenteel echter niet ingaan wegens onvoldoende zicht op toekomstige middelen.

3 WERKING

3.1 WERKING RAAD VAN BESTUUR

3.1.1 Raad van Bestuur d.d. 2022-03-14

De Raad van Bestuur nam kennis van:

- het ontwerp van jaarrekening 2021
- het ontwerp van jaarverslag 2021
- de werking van het Directiecomité kwartaal 1 van 2022
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 1 van 2022

3.1.2 Raad van Bestuur d.d. 2022-04-25

De Raad van Bestuur keurde het jaarverslag opgesteld conform artikel 3:52 juncto artikel 3:48 van het WVV goed.

De Raad van Bestuur stelde vast:

- het definitief ontwerp van jaarrekening 2021
- het definitief ontwerp van jaarverslag 2021

De Raad van Bestuur nam kennis van:

- het verslag vermogensbeheer kwartaal 2 van 2022
- de financiële rapportering van 2022-03-31
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2022-03-31.

3.1.3 Raad van Bestuur d.d. 2022-05-25

De Raad van Bestuur nam kennis van het verslag van de commissaris-revisor d.d. 2022-05-10.

De Raad van Bestuur keurde goed:

- de jaarrekening 2021
- het jaarverslag 2021

De Raad van Bestuur gaf zonder enig voorbehoud algehele kwijting aan de commissaris-revisor en de bestuurders voor het door hen gevoerde beleid.

De Raad van Bestuur keurde het bestek van de marktraadpleging ‘externe controle projecten’ goed.

3.1.4 Raad van Bestuur d.d. 2022-10-17

De Raad van Bestuur keurde het budget 2023 goed.

De Raad van Bestuur besliste de opdracht ‘externe controle projecten’ te gunnen aan Grant Thornton.

De Raad van Bestuur besliste ook de opdracht ‘boekhouding’ van Ernst & Young te verlengen met 1 jaar tot 31 december 2023.

De Raad van Bestuur nam kennis van:

- de werking van het Directiecomité kwartaal 2 en 3 van 2022
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 3 van 2022
- de financiële rapportering van 2022-09-30
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2022-09-30.

3.2 WERKING DIRECTIECOMITÉ

3.2.1 Directiecomité d.d. 2022-02-01

Deze vergadering vond plaats via het Microsoft Teams-platform.

Het Directiecomité stemde in met volgende wijzigingen en addenda:

- LSM 6 Hoofdtoegangspoor NPHK –infrastructuurwerken NV Terhills van de NV Terhills: verlenging van de projectperiode tot 31 december 2023.
- LSM 112 Blauwe Boulevard van de stad Hasselt: verlenging van de overeenkomst in functie van het uitvoeren van de eindafrekening en het uitbetalen van het eindsaldo tot 31 maart 2022.

Het Directiecomité besliste betalingsaanvragen goed te keuren voor een totaalbedrag van 730 602,26 euro.

Het Directiecomité besliste m.b.t. de controles de rapporten goed te keuren van onderstaande projecten:

- LSM 112 Blauwe Boulevard – stad Hasselt
- LSM 376.3 Ontdek Techniek Talent 2.0 – vzw Kansenbank

en 429 182,21 euro middelen toe te voegen aan de eigen middelen van LSM, o.a. na verlopen van provisies en na eindcontrole en eindafrekening.

Het Directiecomité nam kennis van het ontwerp van jaarverslag 2021 en het ontwerp van jaarrekening 2021.

3.2.2 Directiecomité d.d. 2022-05-19

Het Directiecomité stemde in met volgende wijzigingen en addenda:

- LSM 359 Militair Erfgoedproject ‘Liberation Garden’ van de gemeente Leopoldsburg: verlenging van de projectperiode tot 01 september 2023.
- LSM 370 Achelse Kluis grensoverschrijdend belevingscentrum – poort tot natuurgrenspark De Groote heide van de stad Hamont-Achel: verlenging van de projectperiode tot 31 december 2022.
- LSM 6 Hoofdtoegangspoor NPHK – infrastructuurwerken Dilsen–Stokkem van de stad Dilsen-Stokkem: budgetverschuiving tussen posten.
- LSM 376.5 Kind & Taal: iedereen spreekt Limburgs van de vzw Kind & Taal: budgetverschuiving tussen posten.

Het Directiecomité besliste een bedrag van maximaal 1 000 000 euro te reserveren voor het project ‘Belevingscentrum biodiversiteit’ van gemeente Zutendaal/vzw De Lieteberg.

Het Directiecomité nam kennis van de aanmelding van het project ‘Commanderij van Gruitrode: toegangspoor NPHK’ van de gemeente Oudsbergen.

M.b.t. het project LSM 418 Klimaatbomen in Limburg van de provincie Limburg besliste het LSM-Directiecomité akkoord te gaan met de vraag tot heroriëntering.

Het Directiecomité besliste betalingsaanvragen goed te keuren voor een totaalbedrag van 3 724 817,17 euro.

Het Directiecomité besliste m.b.t. de controles de rapporten goed te keuren van onderstaande projecten:

- LSM 6 Hoofdtoegangspoor NPHK – infrastructuurwerken Dilsen-Stokkem – stad Dilsen-Stokkem
- LSM 376.4 Leren doe je niet alleen – vzw LOOA
- LSM 6 Hoofdtoegangspoor NPHK – infrastructuurwerken Maasmechelen – gemeente Maasmechelen
- LSM 328 Handelswetenschappen Bachelor & Master – UHasselt
- LSM 261 Kansen in Arbeid met Taal door Onderwijs (KATO) – vzw Kansenbank
- LSM 370 Achelse Kluis grensoverschrijdend belevingscentrum – poort tot natuurgrenspark De Groote heide – stad Hamont-Achel
- LSM 340 Limburgs Biomassaplein – vzw RLLK

en 645 472,34 euro middelen toe te voegen aan de eigen middelen van LSM, o.a. na verlopen van provisies en na eindcontrole en eindafrekening.

3.2.3 Directiecomité d.d. 2022-09-27

Het Directiecomité besliste:

- een subsidiebedrag van maximaal 3 286 211,02 euro voor het project ‘Fruitspoor – Het Loonse Fruitstation’ goed te keuren met als voorwaarde de ontvangst van een gedetailleerd investerings- en financieringsplan. Na ontvangst wordt een overeenkomst opgesteld. Het saldo van 1 713 788,98 euro blijft gereserveerd voor andere deelprojecten van het integrale project ‘Fruitspoor – hefboom voor streekontwikkeling.’
- een subsidiebedrag van maximaal 2 500 000 euro voor het project ‘Health Campus-Poortgebouw’ goed te keuren met als voorwaarde de ontvangst van een gedetailleerd investerings- en financieringsplan. Na ontvangst wordt een overeenkomst opgesteld.
- een subsidiebedrag van maximaal 1 000 000 euro goed te keuren voor het nieuwe concept in S-vorm van de fiets- en wandelverbinding over de grote plas in Terhills met als voorwaarden o.m. de ontvangst van een toereikend dividend boekjaar 2022 en een gedetailleerd investerings- en financieringsplan. Na ontvangst wordt een overeenkomst opgesteld.

Het Directiecomité bekrachtigde de overeenkomst m.b.t. het project ‘klimaatbomen in Limburg.’

Het Directiecomité nam kennis van de aanmelding van het project ‘Opstartfinanciering bacheloropleiding toegepaste psychologie’ van de PXL.

Het Directiecomité besliste betalingsaanvragen goed te keuren voor een totaalbedrag van 1 331 260,09 euro.

Het Directiecomité besliste m.b.t. de controles de rapporten goed te keuren van onderstaande projecten:

- LSM 359 Militair Erfgoedproject ‘Liberation Garden’ – gemeente Leopoldsburg
- LSM 376.5 Kind & Taal: iedereen spreekt Limburgs – vzw Kind & Taal
- LSM 391.1 Fietsen door de heide – vzw toerisme Limburg

en 204 811,79 euro middelen toe te voegen aan de eigen middelen van LSM, o.a. na verlopen van provisies en na eindcontrole en eindafrekening.

3.2.4 Directiecomité d.d. 2022-11-29

Het Directiecomité besliste de volgende overeenkomsten goed te keuren:

- LSM 376.7 Talent Mining en inrichting HBO 5-opleidingen & infrastructuur van de UCLL voor een bedrag van 4 000 000 euro.

Het Directiecomité stemde in met volgende wijzigingen en addenda:

- LSM 6 Hoofdtoegangspoort NPHK – infrastructuurwerken Dilsen–Stokkem van de stad Dilsen–Stokkem: verlenging van de projectperiode tot 31 december 2023.
- LSM 376.3 Ontdek Techniek Talent 2.0 van de vzw Kansensbank: verlenging van de overeenkomst i.f.v. eindafrekening tot 31 december 2022.
- LSM 376.4 Leren doe je niet alleen, motivatie in secundair onderwijs van de vzw LOOA: verlenging van de overeenkomst i.f.v. eindafrekening tot 28 februari 2023.

Het Directiecomité nam kennis van het overzicht nieuwe projectaanvragen. Gezien de beperkte middelen voor alle actuele maatschappelijke noden werd beslist dat tot 01 juni 2023 geen projectaanvragen meer worden gehonoreerd. Vanaf 01 juni 2023, wanneer er meer zicht is op de toezegging van het LRM-dividend boekjaar 2022, kunnen nieuwe projectaanvragen worden ingediend.

Het Directiecomité besliste betalingsaanvragen goed te keuren voor een totaalbedrag van 2 504 472,12 euro.

M.b.t. het project 'Ontdek Techniek Talent 2.0' van de vzw Kansensbank besliste het Directiecomité het advies van externe auditor Grant Thornton te volgen en het bedrag van 5 205,36 euro toe te voegen aan de eigen middelen van LSM.

Het Directiecomité besliste m.b.t. de controles de rapporten goed te keuren van onderstaande projecten:

- LSM 409.2 Een Hart Voor Limburg; bijkomende projectoproep COVID-19 – vzw Een hart voor Limburg
- LSM 302 Velodroom Limburg – vzw Sportcomplex Vlaanderen / Heusden-Zolder

3.3 WERKING AUDITCOMITÉ

3.3.1 Auditcomité d.d. 2022-02-09

Het Auditcomité nam kennis van:

- het ontwerp van jaarrekening 2021
- het ontwerp van jaarverslag 2021
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 1 van 2022
- het gunningsverslag van de marktraadpleging 'boekhouding'
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2021-12-31.

3.3.2 Auditcomité d.d. 2022-05-06

Het Auditcomité evalueerde de jaarrekening 2021 en stelde vast dat de boekhoudnormen en waarderingsregels correct werden nageleefd. Tevens werd stilgestaan bij de evolutie en de relatie tussen de activa en de schulden van de stichting. Het Auditcomité formuleerde geen bemerkingen.

Het Auditcomité controleerde de verklaringen inzake controle en risicobeheer die in het jaarverslag werden opgenomen en had geen bemerkingen bij het jaarverslag 2021.

Het Auditcomité nam tevens kennis van:

- het jaarverslag van het bestuursorgaan overeenkomstig artikel 3:52 juncto artikel 3:48 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV)
- de financiële rapportering van 2022-03-31
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 2 van 2022
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2022-03-31.

3.3.3 Auditcomité d.d. 2022-09-23

Het Auditcomité nam kennis van:

- de financiële rapportering van 2022-06-30
- het bestek van de marktraadpleging 'externe controle projecten'
- het budget 2023
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 3 van 2022
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2022-06-30.

3.3.4 Auditcomité d.d. 2022-11-18

Het Auditcomité nam kennis van:

- de financiële rapportering van 2022-09-30
- het gunningsverslag van de marktraadpleging 'externe controle projecten'
- de rapportering van Grant Thornton m.b.t. de controleverslagen
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 4 van 2022
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2022-09-30

4 FINANCIËLE RAPPORTERING

4.1 BALANS EN JAARREKENING

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 1 van 8

	Code	2022	2021
		01-01-2022 - 31-12-2022	01-01-2021 - 31-12-2021
BALANS NA WINSTVERDELING			
ACTIVA			
OPRICHTINGSKOSTEN (toelichting 6.1)	20		
VASTE ACTIVA	21/28		
Immateriële vaste activa (toelichting 6.2)	21		
Materiële vaste activa (toelichting 6.3)	22/27		
Terreinen en gebouwen	22		
Installaties, machines en uitrusting	23		
Meubilair en rollend materieel	24		
Leasing en soortgelijke rechten	25		
Overige materiële vaste activa	26		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27		
Financiële vaste activa (toelichting 6.4/6.5.1)	28		
Verbonden ondernemingen (toelichting 6.15)	280/1		
Deelnemingen	280		
Vorderingen	281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat (toelichting 6.15)	282/3		
Deelnemingen	282		
Vorderingen	283		
Andere financiële vaste activa	284/8		
Aandelen	284		
Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8		
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	92.447.947,53	101.258.448,50
Vorderingen op meer dan één jaar	29		
Handelsvorderingen	290		
Overige vorderingen	291		
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3		
Voorraden	30/36		
Grond- en hulpstoffen	30/31		
Goederen in bewerking	32		
Gereed product	33		
Handelsgoederen	34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35		
Vooruitbetalingen	36		
Bestellingen in uitvoering	37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	194.812,00	
Handelsvorderingen	40		
Overige vorderingen	41	194.812,00	
416007 - Teruggave Kind & Toel N-376.5 (D)		194.812,00	
Geldbeleggingen (toelichting 6.5.1/6.6)	50/53	60.894.685,06	53.746.715,23
Eigen aandelen	50		
Overige beleggingen	51/53	60.894.685,06	53.746.715,23
510013 - Portefeuille Puilaetco (D)		45.047.023,91	54.080.214,18
519003 - Portefeuille Puilaetco: geboekte waardeverminderingen (D)		-4.152.338,86	-343.498,95
531003 - Termijndeposito's Puilaetco (D)		20.000.000,00	
Liquide middelen	54/58	606.044,60	11.612.881,41
550002 - Puilaetco B02702 01 00 814 (D)		508.598,89	7.926.127,01
550004 - KBC 735-0203821-12 (D)		86.385,10	3.675.643,54
550022 - KBC - 735-0305855-02 (D)		11.060,61	11.110,86
Overlopende rekeningen (toelichting 6.6)	490/1	30.752.405,87	35.898.851,86
490000 - Over te dragen kosten (D)		6.885,48	6.855,19
490001 - Over te dragen nieuwe projecten (contract) (D)		30.245.520,39	31.891.996,67
490003 - Over te dragen nieuwe projecten (met dividendvoorwaarde) (D)		500.000,00	4.000.000,00

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 2 van 8

	Code	2022	2021
		01-01-2022 - 31-12-2022	01-01-2021 - 31-12-2021
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	AXX		
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	92.447.947,53	101.258.448,50

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 3 van 8

	Code	2022		2021	
		01-01-2022 - 31-12-2022		01-01-2021 - 31-12-2021	
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN	10/15	52.272.326,68		54.415.411,35	
Inbreng (toelichting 6.7.1)	10/11				
Kapitaal	10				
Geplaats kapitaal	100				
Niet-opgevraagd kapitaal	101				
Buiten kapitaal	11				
Uitgiftpremies	1100/10				
Andere	1109/19				
Herwaarderingsmeerwaarden	12				
Reserves	13				
Onbeschikbare reserves	130/1				
Wettelijke reserve	130				
Statutair onbeschikbare reserves	1311				
Inkoop eigen aandelen	1312				
Financiële steunverlening	1313				
Overige	1319				
Belastingvrije reserves	132				
Beschikbare reserves	133				
Overgedragen winst (verlies)	(+)/(-) 14	52.272.326,68		54.415.411,35	
140000 - Overgedragen winst (C)		52.272.326,68		54.415.411,35	
Kapitaalsubsidies	15				
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief	19				
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16				
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5				
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160				
Fiscale lasten	161				
Grote herstellings- en onderhoudswerken	162				
Milieuplichtingen	163				
Overige risico's en kosten (toelichting 6.8)	164/5				
Uitgestelde belastingen	168				
SCHULDEN	17/49	40.175.620,85		46.843.037,15	
Schulden op meer dan één jaar (toelichting 6.9)	17	8.769.841,27		10.324.123,01	
Financiële schulden	170/4				
Achtergestelde leningen	170				
Niet-achtergestelde obligatieleningen	171				
Leasingschulden en soortgelijke schulden	172				
Kredietinstellingen	173				
Overige leningen	174				
Handelsschulden	175				
Leveranciers	1750				
Te betalen wissels	1751				
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176				
Overige schulden	178/9	8.769.841,27		10.324.123,01	
179005 - P-LSM-7: Be-Mine (C)		5.299.551,19		5.299.551,19	
179051 - P-LSM-6: NPHK-hoofdpoort (C)		4.064.767,35		5.578.486,32	
179096 - N-LSM-112: Blauwe boulevard (C)				600.000,00	
179109 - N-LSM-28: Bostand (C)		2,00		2,00	
179302 - N-LSM-302 Wielepiste (C)		3.648.441,00		7.000.000,00	
179359 - N-LSM-359 Liberation Garden (C)				65.000,00	
179360 - N-LSM-359 Liberation Garden Fase 2 (C)		80.000,00		300.000,00	
179366 - N-LSM-366 Herbestemming Schachtbokken HH (C)		260.000,00		260.000,00	
179370 - N-LSM-370 Achelse Kluis - Grensoverschrijdend belevingscentr (C)		30.000,00		157.500,00	

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 4 van 8

	Code	2022	2021
		01-01-2022 - 31-12-2022	01-01-2021 - 31-12-2021
179371 - N-LSM-371 <i>Uitbouw natuur recreatief toerisme De Kevie (C)</i>		348.500,00	460.750,00
179390 - N-LSM-391.2 <i>Fietsen door de Heide (C)</i>		602.989,91	756.750,00
179395 - N-LSM-395 <i>Klimaatbomenfonds (C)</i>		396.925,00	396.925,00
179403 - N-LSM-403 <i>Kolenspoor (C)</i>		3.915.000,00	3.915.000,00
179405 - N-LSM-405 <i>PLOT (C)</i>		11.000.000,00	11.000.000,00
179410 - N-LSM-409.2 <i>Een Hart voor Limburg (C)</i>			75.000,00
179411 - N-LSM-410 <i>Groeiplan UHasselt (C)</i>		5.000.000,00	5.000.000,00
179418 - N-LSM-418 <i>Limburgse klimaatbomen (C)</i>		251.750,00	265.000,00
179598 - N-LSM-261 : <i>KATO (C)</i>		63.000,00	159.595,47
179640 - N-LSM-328: <i>Uhasseit handelswetenschappen (C)</i>		554.840,00	1.155.981,00
179649 - N-LSM-376.3 <i>Ontdek techniek talent (C)</i>			559.784,47
179650 - N-LSM-376.4 <i>Leren doe je niet alleen (C)</i>		27.197,82	842.209,07
179651 - N-LSM-376.5 <i>Kind & Taal (C)</i>			120.000,00
179652 - N-LSM-340 <i>Biomassaoplein (C)</i>		127.500,00	227.500,00
179653 - N-LSM-376.6 <i>Inrichting HBOS-opleidingen fase 2 & infrastruct (C)</i>		400.000,00	2.500.000,00
179654 - N-LSM-376.7 <i>Talent Mining & Inrichting HBOS UCLL (C)</i>		4.039.375,00	75.000,00
179997 - <i>Uitbetaling Protocol projecten op korte termijn (C)</i>		-7.864.319,00	-10.878.037,51
179998 - <i>Uitbetaling Nieuwe projecten op korte termijn (C)</i>		-23.475.679,00	-25.567.874,00
Schulden op ten hoogste één jaar (toelichting 6.9)	42/48	31.361.280,69	36.467.071,92
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	31.339.998,00	36.445.911,51
420001 - <i>Uitbetaling Protocol projecten op korte termijn (C)</i>		7.864.319,00	10.878.037,51
420002 - <i>Uitbetaling Nieuwe projecten op korte termijn (C)</i>		23.475.679,00	25.567.874,00
Financiële schulden	43		
Kredietinstellingen	430/8		
Overige leningen	439		
Handelsschulden	44	21.282,69	20.927,89
Leveranciers	440/4	21.282,69	20.927,89
440000 - <i>Leveranciers - derden (C)</i>			16.124,54
444000 - <i>Te ontvangen facturen (C)</i>		21.282,69	4.803,35
Te betalen wissels	441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (toelichting 6.9)	45		232,52
Belastingen	450/3		232,52
453000 - <i>Ingehouden bedrijfsvoorheffing (C)</i>			232,52
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9		
Overige schulden	47/48		
Overlopende rekeningen (toelichting 6.9)	492/3	44.498,89	51.842,22
492000 - <i>Toe te rekenen kosten (C)</i>		44.498,89	51.842,22
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	BXX		
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10/49	92.447.947,53	101.258.448,50

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)

Pagina 5 van 8

Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

	Code	2022		2021	
		01-01-2022 - 31-12-2022		01-01-2021 - 31-12-2021	
RESULTATENREKENING					
Bedrijfsopbrengsten	70/76A	9.999.995,67		4.999.997,80	
Omzet (toelichting 6.10)	70				
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname)	(+)(-) 71				
Geproduceerde vaste activa	72				
Andere bedrijfsopbrengsten (toelichting 6.10)	74	9.999.995,67		4.999.997,80	
740001 - Oprengsten Vlaamse Gemeenschap (C)		9.999.995,67		4.999.997,80	
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten (toelichting 6.12)	76A				
Bedrijfskosten	60/66A	7.862.718,73		9.860.513,45	
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	7.741.804,37		9.729.535,62	
Aankopen	600/8	7.741.804,37		9.729.535,62	
600098 - N-LSM-112: Blauwe boulevard (D)		600.000,00		2.100.000,00	
600225 - N-LSM-106: Historische binnenstad Borgloon (D)				22.374,67	
600232 - N-LSM-195 : CleanTech Antenne (D)				81.825,06	
600251 - N-LSM-261: KATO Talenproject (D)		96.595,47		23.404,53	
600298 - N-LSM-298 Uitbreiding UHasselt Campus Diepenbeek (D)				4.000.000,00	
600302 - N-LSM-302 Welterpiste (D)		3.351.559,00			
600339 - N-LSM-339 Locale in Limburg (D)				-32.544,47	
600359 - N-LSM-359 Liberation Garden (D)		285.000,00		285.000,00	
600362 - N-LSM-362 Biko Valley (D)				58.870,34	
600370 - N-LSM-370 Achelse kluis - grensoverschrijdend beleevingscentr (D)		127.500,00		142.500,00	
600371 - N-LSM-371 Uilbouw natuurreef toerisme De Kevie (D)		112.250,00		24.250,00	
600376 - N-LSM-376.5 Kind en taal (D)		-204.812,00		255.000,00	
600391 - N-LSM-391.1 Fietsen door de bomen (D)				75.500,00	
600392 - N-LSM-391.2 Fietsen door de heide (D)		153.760,09		408.250,00	
600395 - N-LSM-395 Klimaatbomenfonds (D)				35.611,00	
600396 - N-LSM-396 Schaalvergroting pollitiezones (D)				47.823,63	
600403 - N-LSM-403 Kolenspoor (D)				85.000,00	
600625 - N-LSM-309 Alken Valley 2020 (D)				81.289,40	
600640 - N-LSM-328 UHasselt handelswetenschappen (D)		601.141,00		600.000,00	
600652 - N-LSM-340 Biomassaplein (D)		100.000,00		140.000,00	
603763 - N-LSM-376.3 Ontdek techniek latent (D)		125.396,90		70.215,53	
603764 - N-LSM-376.4 Leran doe je niet alleen (D)		169.538,91		227.165,93	
603765 - N-LSM-376.6 Inrichting HB05-opleidingen fase 2 & infrastruct (D)		2.100.000,00		1.000.000,00	
603766 - N-LSM-376.7 Talent Mining & Inrichting HB05 UCLL (D)		35.625,00			
604092 - N-LSM-409.2 Een Hart voor Limburg (D)		75.000,00			
604180 - N-LSM-418 klimaatbomen in limburg (D)		13.250,00			
Voorraad: afname (toename)	(+)(-) 609				
Diensten en diverse goederen	61	138.589,36		130.977,83	
610230 - Drukwerk (D)		629,28			
610240 - Abonnement domeinnamen, computarkosten (D)		58,00		57,50	
612010 - GSM/Mobilofoon (D)		343,64		392,04	
612400 - Kantoorbenodigdheden (D)		26,00			
612600 - Documentatiekosten (abonnementen, etc.) (D)		1.269,71		1.264,28	
613150 - Verzekering burgerf. aansprakelijkheid (D)		6.281,88		6.281,88	
613201 - Beheersbijdragen: sociaal secretariaat (D)		176,68		171,32	
613212 - Honoraria: accountants (D)		12.081,84		11.197,20	
613213 - Honoraria: bedrijfsrevisoren (D)		11.201,33		4.770,68	
613216 - Erelonen auditcontroles (D)		26.726,73		28.408,47	
613218 - Erelonen SDU Consult (D)		74.390,80		74.390,80	
613219 - Honoraria: diversen (D)		3.049,20			
613300 - Wettelijke publicaties (D)		75,90		342,10	
613500 - Reiskosten - vliegtuig, tram, trein, ... (D)		182,35		41,14	
613510 - Reiskosten - hotels (D)				122,50	
615600 - Restaurantkosten - België (D)		259,08		1.831,36	
618011 - Erelonen leden auditcomité (D)		1.836,94		1.706,56	
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting 6.10)	(+)(-) 62				
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630				
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (toelichting 6.10)	(+)(-) 631/4				

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 6 van 8

	Code	2022		2021	
		01-01-2022 - 31-12-2022		01-01-2021 - 31-12-2021	
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (toelichting 6.10)	(+)(-) 635/8				
Andere bedrijfskosten (toelichting 6.10)	640/8	2.325,00			
640010 - Roerende voorheffing (D)		2.325,00			
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	(-) 649				
Niet-recurrente bedrijfskosten (toelichting 6.12)	66A				
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies)	(+)(-) 9901	2.117.276,94		-4.860.515,65	
Financiële opbrengsten	75/76B	400.324,37		2.225.644,06	
Recurrente financiële opbrengsten	75	400.324,37		2.225.644,06	
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750				
Opbrengsten uit vlottende activa	751	171.018,00		95.634,00	
751003 - Opbrengsten aandelen / termijnrekening (C)		171.018,00		95.634,00	
Andere financiële opbrengsten (toelichting 6.11)	752/9	229.306,37		2.130.010,06	
752000 - Meerwaarden op de realisatie van geldbeleggingen (C)		229.306,37		1.322.456,50	
752100 - Meerwaarden op de realisatie van geldbeleggingen variabelen (C)				807.553,56	
Niet-recurrente financiële opbrengsten (toelichting 6.12)	76B				
Financiële kosten	65/66B	4.660.685,98		669.306,39	
Recurrente financiële kosten (toelichting 6.11)	65	4.660.685,98		669.306,39	
Kosten van schulden	650				
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	(+)(-) 651	3.808.839,90		343.498,95	
651000 - Waardeverminderingen op vlottende activa : toevoeging (D)		3.808.839,90		343.498,95	
Andere financiële kosten	652/9	851.846,08		325.807,44	
652000 - Mindervaarden op verwezenlijking geldbeleggingen (D)		539.813,10			
657100 - Bankkosten (D)		483,21		1.234,93	
659001 - Beheer- en adviesfee (D)		178.716,58		195.893,56	
659002 - Beurstaks (D)		132.833,19		128.678,95	
Niet-recurrente financiële kosten (toelichting 6.12)	66B				
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting	(+)(-) 9903	-2.143.084,67		-3.304.177,98	
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	780				
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	680				
Belastingen op het resultaat (toelichting 6.13)	(-)(+) 67/77				
Belastingen	670/3				
Regularisering van belastingen en terugnemingen voor belastingen	77				
Winst (Verlies) van het boekjaar	(+)(-) 9904	-2.143.084,67		-3.304.177,98	
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	789				
Overboeking naar de belastingvrije reserves	689				
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	WXX				
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)(-) 9905	-2.143.084,67		-3.304.177,98	

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
 Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 7 van 8

	Code	2022		2021	
		01-01-2022 - 31-12-2022		01-01-2021 - 31-12-2021	
RESULTAATVERWERKING					
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	52.272.326,68		54.415.411,35
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	(9905)	-2.143.084,67		-3.304.177,98
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P	54.415.411,35		57.719.589,33
790000 - Overgedragen winst van het vorige bjk (C)			54.415.411,35		57.719.589,33
Onttrekking aan het elgen vermogen		791/2			
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791			
aan de reserves		792			
Toevoeging aan het elgen vermogen		691/2			
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691			
aan de wettelijke reserve		6920			
aan de overige reserves		6921			
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	(14)	52.272.326,68		54.415.411,35
693000 - Over te dragen winst (D)			52.272.326,68		54.415.411,35
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794			
Uit te keren winst		694/7			
Vergoeding van het kapitaal		694			
Bestuurders of zaakvoerders		695			
Werknemers		696			
Andere rechthebbenden		697			

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 8 van 8

	Code	2022	2021
		01-01-2022 - 31-12-2022	01-01-2021 - 31-12-2021
Niet-verbonden rekeningen	XXX		

4.2 WAARDERINGSREGELS

Activa van de balans

I Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden geboekt tegen hun aanschaffingswaarde, die gelijk is aan de aankoopprijs plus de bijkomende kosten. De afschrijvingen worden lineair toegepast tegen een coëfficiënt van 30 %.

II Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun aanschaffingsprijs (= aankoopprijs plus bijkomende kosten) en lineair of degressief afgeschreven over hun geschatte economische levensduur aan volgende jaarlijkse coëfficiënten:

- installaties en inrichting gebouwen 15 %
- meubilair en kantoomateriaal 20 %
- rollend materieel 25 %
- computeruitrusting 33,33 %.

III Financiële vaste activa

Deelnemingen, aandelen en vastrentende effecten en vorderingen op verbonden ondernemingen worden bij verwerving of ontstaan geboekt tegen aanschaffingsprijs exclusief de bijkomende kosten of tegen nominale waarde.

Op het einde van het boekjaar wordt een waardering verricht op basis van de volgende criteria:

- genoteerde effecten met een vast inkomen: tegen de beurskoers van het einde van het jaar op de meest representatieve markt, tot maximaal de aanschaffingswaarde of de terugbetalingswaarde
- niet-genoteerde effecten met een vast inkomen: door vergelijking met de beurskoers van vergelijkbare genoteerde effecten met een vast inkomen of tegen hun marktwaarde
- voor obligaties, deposito's, certificaten en vastrentende producten: inclusief de verlopen, maar nog niet-geïnde rente
- bij verkoop van niet-identificeerbare genoteerde en niet-genoteerde effecten: de effecten worden uitgeboekt volgens de lifo-methode.

Wanneer de toepassing van de vermelde criteria resulteert in een overwaardering wordt een waardevermindering geboekt indien de Raad van Bestuur beslist dat deze waardevermindering een duurzaam karakter heeft. Bij een latere herwaardering beslist de Raad van Bestuur over de terugname van de waardeverminderingen.

De vorderingen en borgtochten betaald in contanten worden geboekt tegen de nominale waarde.

De gebruikte wisselkoersen zijn de indicatieve koersen gepubliceerd door de ECB.

IV en VI Vorderingen op meer dan één jaar en vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen worden geboekt tegen de nominale waarden.

Waardeverminderingen worden desgevallend geboekt op het einde van het boekjaar in aftrek op de activaposten waarop ze betrekking hebben.

VII en VIII Geldbeleggingen en liquide middelen

Aandelen in andere ondernemingen gehouden met het oog op belegging, worden bij verwerving geboekt tegen aanschaffingsprijs, exclusief de bijkomende kosten.

Bij verkoop van niet-identificeerbare aandelen worden de aandelen uitgeboekt volgens de lifo-methode.

De vastrentende effecten worden gewaardeerd tegen nominale waarde of netto-boekwaarde of marktwaarde indien deze lager is.

De nettoboekwaarde wordt verkregen door de som van de nominale waarde van het effect en het agio of disagio ontstaan bij de aanschaf dat lineair in resultaat genomen wordt over de resterende looptijd vanaf de aankoopdatum.

Bij verkoop van niet-identificeerbare vastrentende effecten worden deze effecten uitgeboekt volgens de lifo-methode.

Wanneer de toepassing van de vermelde criteria resulteert in een overwaardering van aandelen of vastrentende effecten wordt een waardevermindering geboekt indien de Raad van Bestuur beslist dat deze waardevermindering een duurzaam karakter heeft.

In geval van latere herwaardering beslist de Raad van Bestuur over de terugname van de waardeverminderingen.

BIJZONDERE WAARDERINGSREGELS AANDELEN

1 Ter beurs genoteerde aandelen:

- tegen aanschaffingsprijs
- tegen beurskoers op de laatste dag van het boekjaar indien deze lager is dan de aanschaffingsprijs.

2 Niet ter beurs genoteerde aandelen:

- tegen aanschaffingsprijs.

Bijkomende kosten worden direct in resultaat geboekt. Er worden waardeverminderingen geboekt indien de realisatiewaarde op de balansdatum lager is dan de aanschaffingswaarde.

IX Schulden op meer dan één jaar

De verbintenissen inzake de protocolprojecten en de nieuwe projecten worden opgenomen als een vaststaande schuld. De onderliggende contracten en goedkeuringen door het Directiecomité zijn de basis voor de opname in de boekhouding. Indien overeengekomen, zal de indexering jaarlijks toegevoegd worden.

5 VERMOGENSBEHEER

2022 vormde voor de financiële markten een *waar annus horribilis*, als gevolg van de meest uitgesproken inflatiestijging in 4 decennia en de meest bedreigende geopolitieke spanning in 60 jaar, wat zich wereldwijd ontlaaide in extreme rentestijgingen en de Europese gasprijen naar stratosferische hoogtes katapulteerde. De ongelukkige combinatie van beide factoren verplaatste zich met orkaankracht en liet een diep spoor van vernieling na op de aandelen- en (vooral) op de obligatiemarkten.

Voorals de ongezien scherpe stijgingen van de rente op overheidsobligaties veroorzaakte omvangrijke verliezen in het segment van de financiële markten dat als het veiligst werd beschouwd en vandaar vooral investeerders met een defensief beleggingsprofiel een zeer onaangename verrassing heeft bezorgd.

Ook de aandelenmarkten werden getroffen maar deze kunnen enerzijds terugkijken op uitmuntende resultaten in de voorbije jaren en beschikken anderzijds over een grotere weerbaarheid. Stijgende inflatie verhoogt weliswaar de neerwaartse druk op aandelenkoersen, maar dit wordt gedeeltelijk gemitigeerd omdat bedrijven een deel van de gestegen productie- en transportkosten doorrekenen aan de consument.

De uitzonderlijke omvang van de rentestijgingen op overheidsobligaties vertaalt zich rechtstreeks in diepe koersverliezen. Tabel 1 biedt een overzicht van de internationale rentestijgingen over een aantal periodes die van toepassing zijn geweest op overheidsobligaties met een looptijd van 10 jaar.

Tabel 1: Overheidsobligaties 10 jaar: huidig peil, bewegingen sedert 01/01/2022 en 23/02/2022, koersbewegingen sedert 01/01/2022 en %-deel van de bewegingen na 23/02/2022

	%	sinds 01.01.2022	sinds 23.02.2022	koers sinds 01.01.2022	% sedert invasie
01.01.2023					
Italy Benchmark Bond 10 YR (DS)	4,15	3,01	2,30	-24,2	76%
Austria Benchmark Bond 10 YR (DS)	2,85	2,96	2,45	-25,4	83%
Netherlands Benchmark Bond 10 YR (DS)	2,58	2,77	2,32	-24,1	84%
Belgium Benchmark Bond 10 YR (DS)	2,85	2,74	2,26	-23,6	82%
Spain Benchmark Bond 10 YR (DS)	3,28	2,68	2,09	-22,6	78%
EURO ORIG MKTS 10Y BMK (synthetic)	2,93	2,68	2,17	-22,9	81%
France Benchmark Bond 10 YR (DS)	2,77	2,64	2,17	-22,8	82%
Portugal Benchmark Bond 10 YR (DS)	3,13	2,64	1,97	-22,4	75%
RF Denmark GVT BMK BID YLD 10Y	2,54	2,48	2,02	-21,6	82%
Germany Benchmark Bond 10 YR (DS)	2,25	2,42	2,05	-21,5	85%
RF UK GVT BMK BID YLD 10Y	3,33	2,36	1,86	-19,8	79%
RF Poland GVT BMK BID YLD 10Y	6,05	2,34	2,08	-17,2	89%
US TREAS. Benchmark Bond 10 YR (DS)	3,53	2,03	1,54	-16,9	76%
Sweden Benchmark Bond 10 YR (DS)	2,06	1,82	1,35	-16,3	74%
Czech Benchmark Bond 10 YR (DS)	4,62	1,61	1,62	-12,7	100%
Switzerland Benchmark Bond 10 YR (DS)	1,26	1,40	1,01	-13,1	72%
Norway Benchmark Bond 10 YR (DS)	2,98	1,26	0,84	-10,8	67%
Japan Benchmark Bond RYLD 10 YR (DS)	0,22	0,15	0,03	-1,5	18%

Opvallend hierbij is dat op de obligatiemarkten het grootste deel (gemiddeld 80%) van de verliezen zich voordeden na de militaire invasie in Oekraïne.

Dit geeft aan dat de voorspelbare, oorspronkelijke opstoot van de inflatie-indicatoren die zich in de eerste twee maanden van 2022 voordeed, geen noemenswaardige invloed had op de lange termijnrente. De initiële stijging van de kleinhandelsprijzen die in deze periode werd vastgesteld was in eerste fase het gevolg van de doorgedreven monetaire, fiscale en economische impulsen waarmee de overheden in 2020 en 2021, de negatieve economische gevolgen van de pandemie met veel succes neutraliseerden en zelfs wisten om te buigen in een veelbelovende herstelperiode.

De inflatoire gevolgen leken vandaar slechts van tijdelijke aard te zijn en hielden zowel verband met de sterk gestegen geldhoeveelheid (als gevolg van de expansieve monetaire politiek) en de onvermijdelijke flessenhals in de aanvoerketens (ontstaan na de abrupte heropstart van de wereldeconomie).

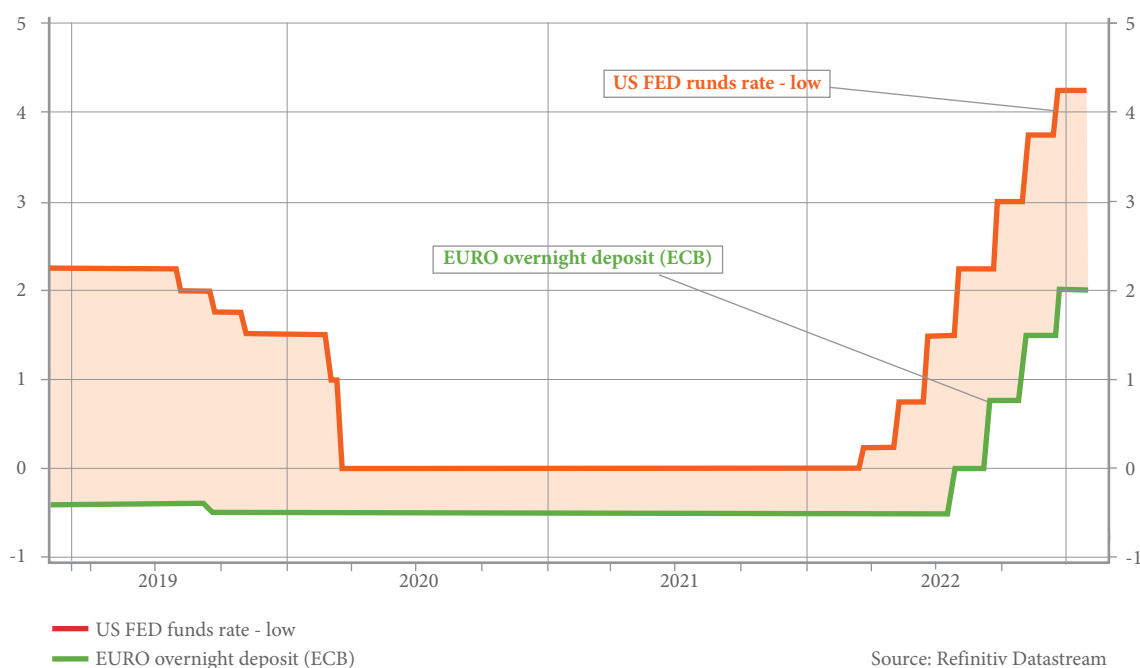
De centrale banken van de VS en Europa hielden op dat moment enkel rekening met het scenario van een snelle normalisatie, waarbij de prijsdruk automatisch zou afnemen en de industriële productie wereldwijd zonder hapering kon hernemen.

Na de FOMC-vergadering³ van december 2021 verklaarde de voorzitter van de Amerikaanse centrale bank zelfs met volle overtuiging dat in 2022 (en waarschijnlijk een groot deel van 2023) het nultarief van de beleidsrente van toepassing zou blijven.

Uiteindelijk werd slechts in maart 2022 met een bescheiden verhoging van een kwart procent gereageerd, waarna de centrale bank echter met reuzensprongen van 50 en 75 basispunten (tot viermaal toe) de opwaartse spiraal van inflatie trachtte in te halen.

De militaire invasie op 24 februari dreigde immers de industriële productie verregaand te belemmeren, net op een moment dat de consumptieve vraag verder toenam als gevolg van een robuuste arbeidsmarkt, die verbaasde door haar weerbaarheid en een verbazingwekkend aantal nieuwe banen bleef creëren. De economische situatie in de Eurozone oogde veel kwetsbaarder maar om de stijging van de US-dollar wisselkoers ten opzichte van de euro af te remmen, was de ECB verplicht om ook haar beleidsrente substantieel te verhogen.

Grafiek 1: Beleidsrente in de VS en de Eurozone

De Federal Reserve richtte haar volledige monetaire wapenarsenaal op de arbeidsmarkt, in de hoop om hiermee de aanwas van de lonen op een aanvaardbaar groeipad⁴ te houden. De oorzaak van de inflatoire opwelling lag echter niet bij de economische groei, maar bij de sterk gestegen gasprijzen, de oplopende grondstoffen-, voedsel- en meststofprijzen en de verwachte hapering van de toevoerkanalen van een ruim gamma aan goederen en halffabricaten.

Stijgingen van de beleidsrente op korte termijnplaatsingen helpen in dergelijke omstandigheden slechts in zeer beperkte mate. De centrale banken lieten intussen de situatie op het lange einde van de rentecurve volledig ontaarden, wat leidde tot een complete ontreding op de obligatiemarkten. Typische defensieve investeerders op lange termijn (zoals bijvoorbeeld pensioenfondsen) werden aan hun lot overgelaten en ondergingen een substantieel welvaartsverlies.

De financiële markten vreesden een scenario waarbij de economie onnodig sterk zou worden afgekoeld door

³ FOMC (Federal Open Market Committee) refereert naar de zes-wekelijkse vergadering van de Amerikaanse bank waarop het rentebeleid wordt bepaald.

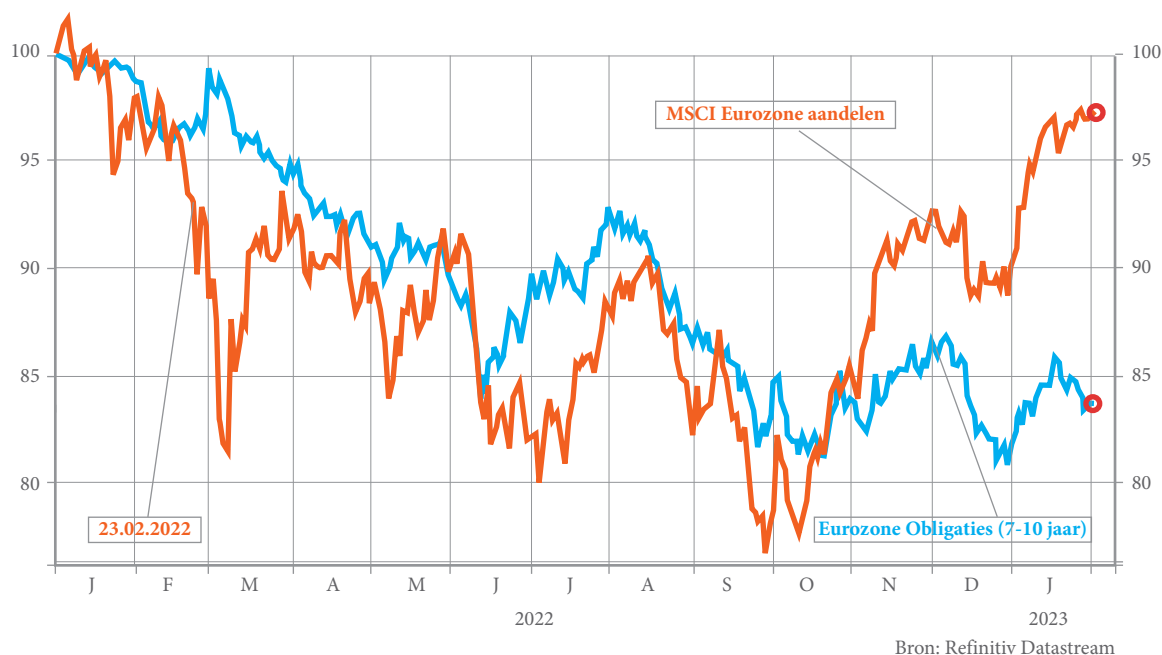
⁴ Men vreesde vooral voor een scenario als in de periode 2004-2006 toen de lonen tegen een verschroeiend tempo bleven toenemen, ondanks alle pogingen dit met rentestijgingen af te remmen.

overdreven rentestijgingen, terwijl de inflatie zelf nog verder dreigde te versnellen bij gebrek aan adequate maatregelen. Het eerste aspect was uitgesproken slecht voor aandelenbeurzen, het tweede trof vooral de obligatiemarkten.

De paniekerige commentaren van de Fed-voorzitter en de alarmerende taal van de gouverneurs van de Amerikaanse centrale bank en de ECB ontnamen ieder perspectief op een herstel waardoor de koersen van obligaties en aandelen in ijlt tempo wegzonken.

De eerste hoopgevende signalen waardoor de financiële markten in juni en juli nog tijdelijk wisten op te veren van hun bodemkoersen, liepen uit op een sisser nadat de Europese gasprijzen in augustus naar een nieuwe recordhoogte werden gestuwd, door paniekaankopen uit vrees voor het afsnijden van de volledige gastoevoer uit Rusland als tegenreactie op diverse Europese sancties.

Grafiek 2: *Evolutie van de Europese aandelen- en obligatie-index (periode 01/01/2022-01/02/2023)*

Ondanks het feit dat er nog steeds geen geopolitieke oplossing voor het militaire conflict in het vooruitzicht kan worden gesteld, blijkt ondertussen echter dat de Europese industrie zich bijzonder weerbaar en flexibel heeft opgesteld en de ingewikkelde logistieke omschakeling naar andere toeleveranciers van gas in een korte tijd werd doorgevoerd.

Voorlopig kan de Europese economie zelfs (nipt) aan negatieve groeicijfers ontsnappen. Er moet weliswaar in het eerste en wellicht tweede kwartaal van 2023 met een verdere beperkte terugval rekening worden gehouden, maar gegeven een dergelijke context mag deze ontwikkeling als een onverwacht succes worden beschouwd. Dit inzicht heeft zich intussen vertaald in een substantiële koersopsporing op de Europese aandelenmarkten. Ook de sterk teruggeslagen technologiewaarden op de Amerikaanse beurzen geven intussen blijk van veerkracht, ondanks de tegenvallende bedrijfsresultaten in het huidige kwartaal. Men blik duidelijk vooruit naar een toekomstig herstel van de economische groei in de tweede helft van dit jaar. Aantrekkelijke verkoopvolumes, na een zware besparingsronde, creëert immers het vooruitzicht op een sterke verbetering van de ondernemingswinsten.

Dit sluit niet uit dat ook de VS in de eerste helft van 2023 zal moeten afrekenen met een aanzienlijke groei- vertraging, maar de verwachte terugval van de economische activiteit lijkt minder scherp dan initieel werd aangenomen.

Hierbij wordt uitgegaan van een substantiële afname van de inflatie, zowel in Europa als de VS. Een dergelijk scenario lijkt voorlopig verantwoord gelet op de herhaalde neerwaartse correcties van de prijsstijgingen, de stabilisatie en geleidelijke daling van de grondstoffen- en voedselprijzen en de scherpe terugval van de energieprijzen, die zich intussen allemaal bevinden op een lager prijspeil dan voor de militaire invasie.

Toch is het nog te vroeg om de overwinning op de inflatiedreiging uit te roepen. Vooral de verdere ontwikkeling van de loonmassa wordt nauwlettend in de gaten gehouden, terwijl de voedselprijzen in de Europese kleinhandel uitdagend hoog blijven.

Ook de Amerikaanse huurprijzen dienen te vertragen op hun opwaarts traject om de centrale bank ervan te

overtuigen om haar verstikkende politiek van meedogenloze verhogingen van de beleidsrente te beëindigen. Vandaar ook dat de obligatiemarkten zeer behoedzaam blijven reageren en de rente op obligaties op lange termijn zich slechts langzaam en via een hobbelig pad wensen aan te passen. Hierdoor volgen de obligatiekoersen voorlopig de opwaartse beweging van de aandelenkoersen niet en nestelen zich in een afwachtende houding tot de centrale banken het signaal geven dat de inflatieopstoot bedwongen is.

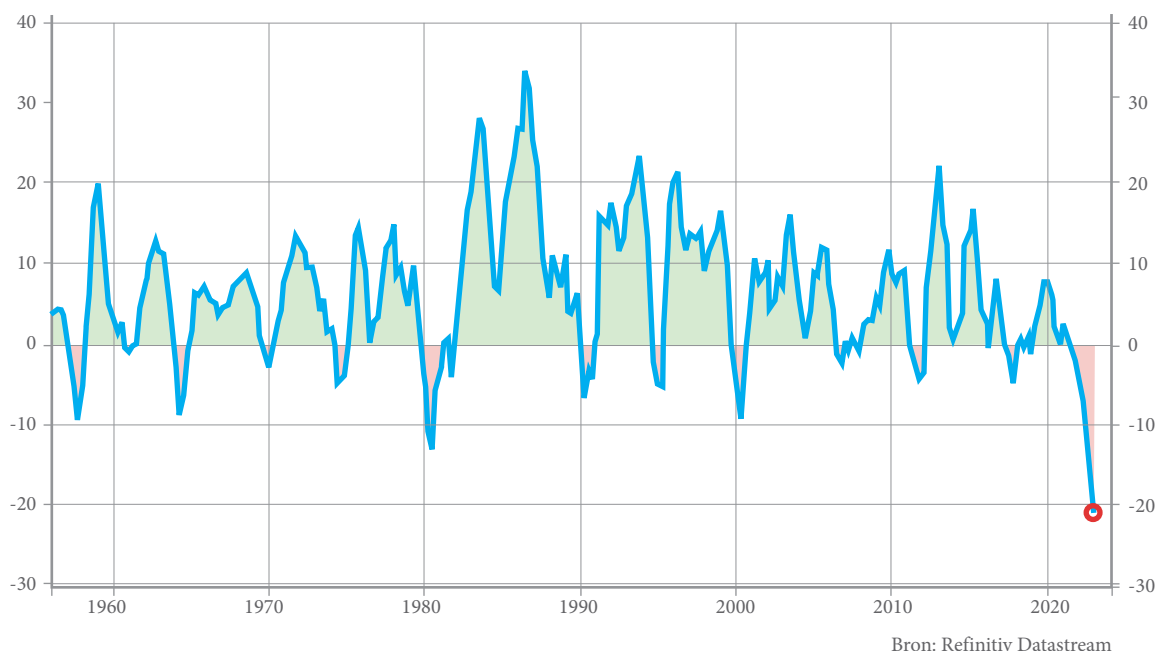
Gegeven de huidige vooruitzichten inzake energie- en grondstoffenprijzen en de verwachte evolutie van de looncomponent, lijkt zich dat in het tweede kwartaal te kunnen realiseren.

Een volledig herstel van de obligatiekoersen tot het niveau voor dit debacle, behoeft een periode van meerdere jaren, maar dit helende proces kan versnellen bij een gunstig inflatiescenario en het vooruitzicht op het beëindigen van het militaire conflict.

Het is van belang erop te wijzen dat de koersverliezen op de obligatieposities in belangrijke mate terug te voeren zijn tot de ontwikkeling van de rentevoeten en niet toe te schrijven zijn aan kredietverliezen. Het laatste veroorzaakt permanente verliezen. Bij het eerste is de koesterugval slechts van tijdelijke aard want naarmate hun restlooptijd verkort, zullen de obligatiekoersen bewegen in de richting van hun nominale koers en de koersverliezen geleidelijk wegebben.

Dit doet geen afbreuk aan het feit dat de koersverliezen op overheidsobligaties in historisch perspectief een recordpeil sinds WO II moesten optekenen. Periodes van negatieve jaarreturns in (staats)obligaties worden echter gevolgd door herstelperiodes.

Grafiek 3: *Jaaropbrengst Belgische staatsobligaties (7-10 jaar looptijd)*

De beleggingsportefeuille van LSM anticipeerde op de eerste golf van beperkte rentestijgingen door het opgelegde benchmarkgewicht (70%) voor obligaties met meer dan de helft te onderwegen. Hierdoor kon een belangrijk deel van de verliezen die de obligatiemarkten moesten ondergaan in 2022 vermeden worden.

Maar ondanks deze substantiële onderweging en de lage duratie van de vastrentende beleggingen in de portefeuille, konden niet alle tussentijdse verliezen vermeden worden. De extremiteit van de gerealiseerde rentebewegingen lag buiten ieder verwachtingspatroon. Vermits deze niet-gerealiseerde minwaarden veroorzaakt werden door een extreem ongunstige rentebeweging en niet door de realisatie van kredietrisico, is er echter geen permanente schade aangericht en zal deze situatie geleidelijk verbeteren. Door het desinflatoire proces dat zich reeds maanden geleden op gang heeft getrokken, kunnen de rentetarieven wereldwijd ontspannen, eens de centrale banken de beleidsrente stabiliseren.

Wanneer het militaire conflict voldoende beheerst blijft, kan dit in de VS reeds in maart 2023 gebeuren, in de Eurozone worden nog een beperkt aantal verhogingen van de depositorente verwacht.

De eerste helft van 2023 zal waarschijnlijk gekenmerkt worden door een trage economische groei, op de rand van een recessie. De robuuste arbeidsmarkt weerhoudt de economische activiteit in de VS en de Eurozone echter van een te diepe terugval. Hierdoor zullen rentevoeten stabiliseren en kunnen investeerders uitkijken naar een herstel van de bedrijfswinsten.

De aandelenpositie bleef aansluiten bij haar benchmarkgewicht (30%) door de onaangetaste overtuiging van het potentieel van deze assetklasse op langere termijn. Dit deel van de portefeuille is gericht op wereldwijd breed gespreide beleggingen, met een accent in de Eurozone en onderhevig aan de strengste ESG-normen. Gedurende 2022 vormde deze positionering evenwel een nadeel omdat Europa kwetsbaarder leek voor de ontwikkelingen op de energie-markten en door haar proximateit gevoeliger was voor het militaire conflict. Recent is dit nadeel echter een voordeel gebleken en hebben de Europese aandelen een duidelijke outperformance gerealiseerd in vergelijking met andere wereldbeurzen.

De beleggingsportefeuille van LSM is gepositioneerd om terug aan te sluiten bij haar rendabiliteit uit eerdere periodes. De cash-positie is zeer hoog (35%) en kan momenteel belegd worden aan (sterk) gestegen rentetarieven en zal geleidelijk worden afgebouwd ten gunste van obligaties op lange(re) termijn waarvan in de toekomst een hoger en stabielere rendement mag worden verwacht.

6 CONTROLE PROJECTEN

De controle van de projecten vormt een belangrijk onderdeel van de projectfinanciering van LSM. In art. 3 tot en met 6 van de standaardovereenkomst die LSM sluit met de diverse projectpromotoren, werd de controle van de projecten opgenomen, enerzijds naar doel- en rechtmatigheid van het gebruik van de middelen en anderzijds naar de uitvoering van de bepalingen opgenomen in de overeenkomsten.

De LSM-subsidies moeten een hefboom zijn voor de provincie Limburg. De inspanning om andere subsidiekansen aan te spreken, stelt LSM als een verplichting. Bijgevolg zijn de meeste LSM-projecten reeds onderhevig aan verschillende audits van verscheidene controle instanties.

De werking van LSM loopt inmiddels 14 jaar. De ervaring leert ons dat vereenvoudigde controleregels noodzakelijk zijn. LSM heeft daarom nieuwe controleregels opgesteld, opdat er niet te veel nieuwe en dubbele administratie zou gevoerd worden. De controleregels van LSM stemden we in grote mate af op de regels van andere subsidie instanties, inzonderheid de EFRO- en ESF-reglementering.

Op 27 juni 2011 besliste het Directiecomité van LSM om een controleopdracht uit te besteden en de opdracht te gunnen aan Deloitte Bedrijfsrevisoren. De opdracht werd achtereenvolgens uitgevoerd door Deloitte, BDO, Grant Thornton.

Op 17 oktober 2022 besliste de Raad van Bestuur de opdracht opnieuw te gunnen aan Grant Thornton. Deze opdracht werd toegewezen voor een periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 en is jaarlijks verlengbaar middels uitdrukkelijke beslissing van de Raad van Bestuur. De opdracht zal definitief een einde nemen op 31 december 2025.

Wat betreft de controle van de financiële rapportage van de projecten, onderscheiden we 4 controleniveaus (1: beperkt - 4: uitgebreid).

1. investeringsuitgaven van publieke instellingen en van niet-publieke instellingen, waarbij de betoelaging enkel betrekking heeft op bij notariële vastgestelde uitgaven:

- tussentijdse controle: controle van de basisstukken, zoals de bouwvergunning, het aanvangsbevel van de werken en de officiële akten
- geen werfbezoek
- verklaring op eer van de promotor
- copromotor: bij tussentijdse controle wordt een verklaring op eer gevraagd en er gebeurt een "on desk"-controle, met name de copromotor bezorgt de gedeclareerde kosten, samen met de verantwoordingsdocumenten aan de controlemaatschappij
- eindcontrole: bijkomende controle van de wetgeving overheidsopdrachten en een controle ter plaatse bij de copromotor

2. werkingsuitgaven van publieke instellingen:

- het gaat hier over bepaalde projecten van de UHasselt, de PXL, zorginstellingen, de provincie.
- tussentijdse controle van de contracten, van de tijdsregistratie en steekproeven van 20 % van de personeelskosten en de boekhouding
- verklaring op eer van de promotor
- copromotor: bij tussentijdse controle wordt een verklaring op eer gevraagd en er gebeurt een "on desk"-controle, met name de copromotor bezorgt de gedeclareerde kosten, samen met de verantwoordingsstukken aan de controlemaatschappij
- eindcontrole: bijkomende controle van de wetgeving overheidsopdrachten en een controle ter plaatse bij de copromotor

3. investeringsuitgaven van private vennootschappen, verenigingen en organisaties:

- tussentijdse controle: controle op de officiële akten, bouwvergunningen, aanvangsbevel van de werken, financiële plannen, projectinkomsten en cofinanciering, wetgeving op overheidsopdrachten
- geen werfbezoek
- verklaring op eer van de promotor
- copromotor: bij tussentijdse controle wordt een verklaring op eer gevraagd en er gebeurt een "on desk"-controle, met name de copromotor bezorgt de gedeclareerde kosten, samen met de verantwoordingsstukken
- eindcontrole: bijkomende controle ter plaatse bij de copromotor en werfbezoek

4. werkingsuitgaven bij verenigingen, evenementen, enzovoort:

- bij deze tussentijdse en eindcontrole blijft het huidige controleniveau gehandhaafd
- de copromotor krijgt bij elk controlemoment een controle ter plaatse.

Op 31 december 2022 werden in totaal voor 215 projecten controles doorgevoerd.

Het totaal van de gecontroleerde kosten bedraagt 181 359 988 euro, waarvan 158 122 348 euro aanvaarde kosten en 23 237 640 euro verworpen kosten.

Het totaal van de gecontroleerde kosten in het boekjaar 2022 bedraagt 7 416 144 euro waarvan 7 012 247 euro aanvaarde kosten en 403 897 euro aan verworpen kosten.

Een bedrag van 279 173 euro van de verworpen kosten betreft dubbele financiering. Daarnaast werd voor een bedrag van 124 724 euro aan diverse kosten verworpen (overschrijding van het maximale LSM-budget, dubbele boeking, geen factuur voorgelegd, kosten niet bestemd voor het project, ...)

7 **STICHTING VAN OPENBAAR NUT: KERNGEGEVENS**

OORSPRONG

- 2008-03-07: Vlaamse Regering: overheveling niet-rendementsgebonden LRM-middelen en Lisom-aandelen naar provincie
- 2008-05-16: provincieraad: oprichting opvangstructuur LSM
- 2008-05-23: decreet herschikking LRM-middelen
- 2008-06-09: protocolovereenkomst Vlaanderen – provincie
- 2008-07-15: Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden: goedkeuring oprichting stichting van openbaar nut
- 2008-08-07: notaris: oprichtingsakte
- 2008-09-01: koninklijk besluit: rechtspersoonlijkheid
- 2008-09-11: samenwerkingsovereenkomst Lisom–LSM
- 2008-12-17: provincieraad: samenwerkingsovereenkomst LSM-provincie

STRUCTUUR

- Raad van Bestuur
- Directiecomité: uitvoerend orgaan
- Intern Auditcomité
- Externe commissaris-revisor

RAAD VAN BESTUUR

- Samenstelling: deputatie met inbegrip van de gouverneur en drie leden van fracties provincieraad die geen deel uitmaken van de deputatie
- Voorzitter: gedeputeerde Tom Vandepuut
- Verantwoordelijkheden:
 - goedkeuren, evalueren en plannen van doelstellingen, beleidslijnen, waarden strategie en risico's;
 - evalueren prestaties versus doelstellingen;
 - bepalen organiek personeelskader
 - opstellen begroting
 - vaststellen waarderingsregels, opstellen en goedkeuren jaarrekening
 - jaarlijkse rapportering aan provincieraad
 - evaluatie delegatie bevoegdheden aan Directiecomité
 - statutenwijzigingen voorstellen aan provincieraad
 - bestuurders voor nv LRM voordragen
 - benoeming commissaris-revisor.

DIRECTIECOMITÉ

- Samenstelling: gouverneur, voorzitter Raad van Bestuur (gedeputeerde Tom Vandepuut) en 3 leden door de Raad van Bestuur aangeduid:
 - Igor Philtjens
 - Jan Peumans
 - Alain Yzermans
- Voorzitter: gouverneur Jos Lantmeeters
- Verantwoordelijkheden:
 - voorbereiden Raad van Bestuur en uitvoeren besluiten Raad van Bestuur
 - uitoefenen dagelijks bestuur
 - financiering niet-rendementsgebonden projecten (selectie en vaststelling financiering, controle op de financiering).

SECRETARIAAT

- Bijstaan van de Raad van Bestuur, de voorzitter van deze Raad, het Directiecomité en alle leden van de Raad bij de uitoefening van hun algemene en specifieke taken en plichten.
- Bijwonen van de vergaderingen van de Raad van Bestuur en het Directiecomité met raadgevende stem.
- Verlenen van assistentie aan de voorzitter van de Raad van Bestuur o.m. bij het organiseren van de vergaderingen van de Raad van Bestuur (uitnodigingen, opstellen agenda, verslaggeving van de vergadering, klasseren en bewaren van de verslaggevingen, vervullen van administratieve formaliteiten, ...).
- Rapporteren aan de Raad van Bestuur of de beslissingen van de Raad van Bestuur worden uitgevoerd.
- Verantwoording verschuldigd aan de Raad van Bestuur en via de voorzitter verantwoording afleggen aan de Raad van Bestuur over alle aangelegenheden die betrekking hebben op zijn/haar kerntaken. Hij/Zij heeft de bevoegdheid en de plicht om effectieve, noodzakelijke en evenredige middelen te gebruiken om de taken efficiënt te vervullen.
- Alle bestuurders en leden van het Directiecomité hebben toegang tot de dienstverlening van het secretariaat.

INTERN TOEZICHT

- Conform artikel 240 van het provinciedecreet
- 1 bestuurder en 2 externe deskundigen, voorzitter: gedeputeerde Inge Moors
- Externe leden: Piet Carlier en Marc Martens
- Ondersteuning Raad van Bestuur bij toezichtopdracht voor financiële verslaggeving, interne controle en risicobeheer
- Thema's: controlemodaliteiten projecten, interne controle, rapportering, waarderingsregels

EXTERN TOEZICHT

- Conform artikel 240 van het provinciedecreet – wet van 1921-06-27 (vzw's en stichtingen)
- Artikel 19 van de LSM-statuten: externe controle van één of meer commissarissen-revisoren
- Foederer nv (Tom Quittelier)
- Controle en attestering van het beeld van het vermogen, de financiële positie en resultaten van LSM, inclusief de jaarrekening

TOEZICHT VERBONDEN AAN DE RECHTSPERSOON

- Oprichting onder toezicht van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden
- Controle door het Ministerie van Justitie
- Jaarrekening neerleggen bij de Rechtbank van Koophandel en controle door het Openbaar Ministerie
- Jaarlijkse verslaggeving aan de provincieraad
- Intern Auditcomité
- Commissaris-revisor

8 WIE IS WIE

RAAD VAN BESTUUR

Tom Vandeput, voorzitter-gedeputeerde
Inge Moors, bestuurder-gedeputeerde
Bert Lambrechts, bestuurder-gedeputeerde
Igor Philtjens, bestuurder-gedeputeerde
Koen Ooms, bestuurder-provincieraadslid
Yasin Kilic, bestuurder-provincieraadslid
Katrien Lambrechts, bestuurder-provincieraadslid

Jos Lantmeeters, waarnemend lid van de Raad van Bestuur-gouverneur

DIRECTIECOMITÉ

Jos Lantmeeters, voorzitter-gouverneur
Tom Vandeput, ondervoorzitter
Igor Philtjens, lid
Jan Peumans, lid
Alain Yzermans, lid

AUDITCOMITÉ

Inge Moors, voorzitter
Piet Carlier, lid
Marc Martens, lid - ereprovinciegriffier
Op uitnodiging: Tom Vandeput, voorzitter Raad van Bestuur

SECRETARIAAT

Frank Bohnen (1VTE)
Audrey Devries (0,8 VTE)
Chris Droogmans (1 VTE)
Ruth Jaenen (1VTE)

9 AANWEZIGHEIDSLIJST

Raad van Bestuur

Datum	Voltallig	Verontschuldiging/Volmachten
2022-03-14		1
2022-04-25		3
2022-05-25		2
2022-10-17		2

Directiecomité

Datum	Voltallig	Verontschuldiging/Volmachten
2022-02-01	x	
2022-05-19	x	
2022-09-27		2
2022-11-29	x	

Auditcomité

Datum	Voltallig	Verontschuldiging/Volmachten
2022-02-09		1
2022-05-06		1
2022-09-23		1
2022-11-18		1

10 INHOUDSTAFEL

0	Voorwoord	Blz.5
1	De protocolovereenkomst Vlaams Gewest – provincie Limburg	Blz.7
2	Beleidsvisie en accenten 2019-2025	Blz.9
2.1	Het strategisch kader 2019-2025 – Ambitie om voorsprong te nemen	Blz.9
2.2	De actualisatie van het strategisch kader 2019-2025 – Weer opveren, vastberaden en met nog meer ambitie	Blz.10
2.3	Financieringsdomeinen en de oriëntering op de streekmotoren	Blz.11
2.4	Engagementen & nieuwe projectaanvragen	Blz.14
3	Werking	Blz.16
3.1	Werking Raad van Bestuur	Blz.16
3.1.1	Raad van Bestuur d.d. 2022-03-14	Blz.16
3.1.2	Raad van Bestuur d.d. 2022-04-25	Blz.16
3.1.3	Raad van Bestuur d.d. 2022-05-25	Blz.16
3.1.4	Raad van Bestuur d.d. 2022-10-17	Blz.16
3.2	Werking Directiecomité	Blz.17
3.2.1	Directiecomité d.d.2022-02-01	Blz.17
3.2.2	Directiecomité d.d.2022-05-19	Blz.17
3.2.3	Directiecomité d.d.2022-09-27	Blz.18
3.2.4	Directiecomité d.d.2022-11-29	Blz.18
3.3	Werking Auditcomité	Blz.19
3.3.1	Auditcomité d.d.2022-02-09	Blz.19
3.3.2	Auditcomité d.d.2022-05-06	Blz.19
3.3.3	Auditcomité d.d.2022-09-23	Blz.19
3.3.4	Auditcomité d.d.2022-11-18	Blz.19
4	Financiële rapportering	Blz.20
4.1	Balans en jaarrekening	Blz.20
4.2	Waarderingsregels	Blz.28
5	Vermogensbeheer	Blz.30
6	Controle projecten	Blz.35
7	Stichting van openbaar nut: kerngegevens	Blz.37
8	Wie is wie?	Blz.39
9	Aanwezigheidslijst	Blz.40
10	Inhoudstafel	Blz.41
11	Lijst figuren	Blz.42
12	Gebruikte afkortingen (alfabetisch)	Blz.42

11 LIJST FIGUREN

Figuur: ontvangen LRM-dividenden na protocolovereenkomst	Blz.7
Figuur: middelen protocolprojecten op 2022-12-31	Blz.8
Figuur: middelen themaprojecten op 2022-12-31	Blz.8
Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in miljoen euro)	Blz.11
Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in %)	Blz.12
Figuur: streekmotoren	Blz.12
Figuur: geografische spreiding ingediende en gefinancierde projectaanvragen	Blz.13

12 GEBRUIKTE AFKORTINGEN (ALFABETISCH)

ECB:	Europese Centrale Bank
ESG:	Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance)
FOMC:	Federal Open Market Committee

D/2023/5.857/01

*druk:
Printkamer,
directie Facilitair Beheer,
provincie Limburg*

provincie
Limburg

limburg.be

provincie Limburg
Universiteitslaan 1
B-3500 HASSELT